

Täysistunto

Maanantai 15.6.2026 klo 14.00—16.11

4. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2026 toisen lisätalousarvion täydentämisestä Hallituksen esitys HE 112/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakoh-
tien jälkeen. — Edustaja Jari Koskela, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.01 **Jari Koskela ps:** Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Suomalainen maatalous on joutunut viime vuosina kantamaan kohtuuttoman suuren taakan. Tuotantopanosten hinnat, energiakustannukset ja kansainvälinen epävarmuus ovat heikentäneet maatalojen kannattavuutta. Samalla viljelijöiltä odotetaan, että suomalaisissa kaupoissa riittää turvallista ja kotimaista ruokaa kaikissa olosuhteissa. Tiedämme, että esimerkiksi nautanjauheliha pääsi viime vuonna loppumaan monesta kaupasta, ja se herätti kuluttajissa oikeutettua suuttumusta.

Hallitus vastaa maatalouden haastavaan tilanteeseen kohdentamalla 10 miljoonaa euroa maatalouden energiaveron tilapäiseen lisäpalautukseen. Ammattimaisille maatalousharjoittajille maksetaan neljän sentin lisäpalautus työkoneessa käytetystä kevyestä polttoöljystä. Palautus perustuu toteutuneeseen kulutukseen, joten kyseessä on tarkasti kohdennettu ja perusteltu kriisitoimi. Kotimainen ruoantuotanto on keskeinen osa Suomen huoltovarmuutta ja kansallista turvallisuutta. Ilman kannattavia maatiloja ei ole kotimaista ruokaa. Siksi hallitusohjelmassa on linjattu, ettei hallitus omilla päätöksillään kasvata alkutuottajien kustannuksia, ja tästä lupauksesta pidetään kiinni.

Arvoisa herra puhemies! Tuki ei ratkaise kaikkia maatalouden kannattavuusongelmia, mutta se tuo tärkeää helpotusta nopeasti nousseisiin energiakustannuksiin. Samalla se tukee maaseudun työpaikkoja, kotimaista elintarvikeketjua ja koko Suomen kriisinkestävyttä. Valtiontalouden vaikeassa tilanteessa jokainen meno on arvioitava tarkasti. Tässä tapauksessa määräraha on kuitenkin perusteltu investointi suomalaisen ruoantuotannon jatkuvuuteen. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman, olkaa hyvä.

14.03 **Jaana Strandman ps:** Arvoisa puhemies! Suomalainen ruoka syntyy pellolla ja navetassa, ja sen merkitys näkyy jokaisen arjessa joka päivä. Kun kotimainen tuotanto toi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2026 vp

mii, kauppojen hyllyt täyttyvät ja koko maa pysyy liikkeessä. Maatalous kantaa samalla vastuuta huoltovarmuudesta, joka turvaa ruokahuollon myös vaikeina aikoina.

Nyt käsillä oleva esitys tukee tätä tärkeää kokonaisuutta. Energiakustannusten nousu on kuormittanut monia tiloja. Lisäpalautus antaa helpotusta tilanteessa, jossa kustannukset ovat kasvaneet nopeasti. Tuki kohdennetaan toteutuneen polttoöljyn kulutuksen perusteella, joten se menee sinne, missä tarve on konkreettinen.

Kyseessä on kymmenen miljoonan euron lisämääräraha, joka maksetaan vuoden 2026 aikana ammattimaisille maataloudenharjoittajille ja vesiviljelijöille. Taustalla on tavoite varmistaa, että kotimainen ruuantuotanto säilyy elinvoimaisena koko maassa. Kun tuotanto toimii, myös työpaikat ja yrittäjyys maaseudulla säilyvät.

Hallitus on pitänyt kiinni linjasta, jossa alkutuottajien kustannuksia ei kasvateta omilla päätöksillä. Samalla on vahvistettu tuottajien asemaa markkinoilla, jotta oikeudenmukainen tulonmuodostus toteutuu paremmin. Tämä lisää luottamusta tulevaan ja kannustaa jatkamaan työtä, joka pitää Suomen omavaraisena.

Velkaa joudutaan ottamaan lisää, ja kokonaisuus on hyvä tiedostaa. Silti panostus kotimaiseen ruokaan ja huoltovarmuuteen tuo turvaa, jota ei voi mitata pelkästään euroissa. Kyse on kyvystä pitää maa toiminnassa kaikissa oloissa.

Arvoisa puhemies! Suomalainen maaseutu ansaitsee teot, jotka näkyvät arjessa. Tämä esitys tukee viljelijää, yrittäjää ja koko Suomea.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hemmilä, olkaa hyvä.

14.05 Pertti Hemmilä kok: Arvoisa herra puhemies! Edelliset puhujat ottivat esille maatalouden energiatuen. Siihen tässä esityksessä on osoitettu noin 10 miljoonan euron rahausuma, ja sehan tulee varmasti tänä vuonna tarkkaan käytettyä. Käsittelen tässä puheessani kuitenkin hiukan laajemmin tätä tilannetta.

Ensinnäkin voimavarat on aina kohdennettava sinne, missä hätä on suurin ja korjaustarpeet kiireellisimmät. Varsinais-Suomen kansanedustajana tarkastelen tätä esitystä erityisesti lounaisen Suomen näkökulmasta, joka on koko maamme keskeinen veturi. Alueellamme on vahvaa maataloutta mutta myös erityisesti vientiteollisuutta sekä kriittistä saaristologistiikkaa. Nämä tekijät ovat suoraan kytköksissä koko Suomen huoltovarmuuteen. Siksi tässä lisätalousarviossa tehtävät valinnat heijastuvat välittömästi lounaisen Suomen arkeen ja elinvoimaisuuteen.

Arvoisa puhemies! Tämä täydentävä esitys tuo tarvittavia täsmätoimia juuri tähän hetkeen. Talouspolitiikan on tuettava kasvua myös silloin, kun teemme kipeitä sopeutustoimia. On oikein, että hallitus panostaa infrarakentamiseen ja myös väylien korjausvelan taittamiseen. Varsinais-Suomessa tieverkoston kunto ja toimivat logistiset ketjut edellä mainituista syistä ja niihin viitaten ovat elinehto yrittäjyydelle. Haluan kuitenkin esittää selkeän vaatimuksen myös jatkovalmistelulle niin hallituksen taholla kuin täällä eduskunnassa. Meidän on varmistettava, että peruspalvelut ja myös pelastustoimi toimitusluotetavasti. Nimenomaan viittaan siihen, että pelastustoimen on toimittava myös kasvukeskusten ulkopuolella. Alueellinen tasapaino ei saa vaarantua. Lounais-Suomessa tehdään päivittäin hartiavoimin töitä koko maamme hyvinvoinnin eteen. Tämän olisi aiheellista näkyä myös valtion budjettivaroja jaettaessa.

Herra puhemies! Liikkumavara valtiontaloudessa on kapea. Jokainen menoeuro on perusteltava tarkasti. On oikein reagoida muuttuvaan tilanteeseen nyt eikä vasta myöhem-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2026 vp

min. Suomi on pidettävä vakaana, turvallisena ja erityisesti yrittäjäystävällisenä maana. Huomioni luonnollisesti kiinnittyy siihen, että lounaisen Suomen teollisuuden, maatalouden ja asukkaiden tarpeet otetaan täysimääräisesti huomioon. Suomen suunta korjataan vain huolehtimalla siitä, että tämän maan pyörät pidetään pyörimässä.

Haluan vielä tässä lopuksi kiittää valtiovarainministeri Purraa ja toivon tälle esitykselle hyvää ja rakentavaa jatkokäsittelyä valiokunnassa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

14.09 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Tässä on kyse täydentävästä lisätalousarvioesityksestä, ja me olemme valtiovarainvaliokunnassa olleet niin nopeita, että itse asiassa olemme jo käsitelleet tätä koskevan lakiesityksen, eli se on siellä käsitelty. Jonkin verran kyllä keskustelua siellä verojaostossa herätti tämä kovin nopea aikataulu, eli tämä tuli todella lyhyellä varoitusaikalla, nopeasti, ja emme kerinneet kunnolla sitten asiantuntijakuulemiseen, mutta tässä oli tietenkin tämä aikataulupaine, että pitää saada nopeasti eteenpäin.

Sinänsähän tätä tilapäistä veronpalautusta on käytetty keinona jo aikaisemmin, vuosina 17, 18, 21 ja nyt. Tämän esityksen ongelma on se, että kun maataloutta toki tulee tukea, niin pitäisi kehittää vähän toisenlaisia keinoja siihen tukeen kuin tämä, jolla tuetaan fossiilista energiaa. Aiemmissa käsittelyissä jaostossa, esimerkiksi vuonna 21, olemme painottaneet, että tämän tulisi olla kertaluonteista, mutta kun melkein joka vuosi tuodaan aina tämä sama esitys, niin siinä vähän käy sen ympäristön kannalta hassusti. Eli todellakin kiirehtisin niitä toimia, että kun tukitoimia tarvitaan, tehtäisiin ne muutoin kuin tukemalla fossiilista energiaa. [Juha Mäenpään välihuuto]

Mitä tulee, puhemies, muuten tähän lisätalousarvioon, niin kun täällä oli jokin aika sitten tämä varsinainen esitys käsittelyssä, silloin monessa puheenvuorossa kiinnitettiin huomiota siihen, että jälleen kerran valtionvelkaa lisätään, ja niinpä sitten lisätään tällä täydentävälläkin esityksellä, tällä kertaa se 10 miljoonaa. Me nostimme esiin tuossa aiemmassa lähetekeskustelussa — ja toistan kyllä tämän saman huolen — että kun hallitus jatkuvasti tuo esityksiä, jotka lisäävät velkaa, lisäävät velkavuorta, [Välihuutoja oikealta] niin tietenkin samaan aikaan voisi tuoda myös esityksiä, jotka vähentäisivät sitä velkavuorta. Ennen kaikkea peräänkuulutan hallitukselta vastuullisuutta ja sitä, että tässä tilanteessa, tässä valtiontalouden tilanteessa, [Jari Koskelan välihuuto] hallituksen tulisi perua ehdottomasti tämä yhteisöveron alennus, jolla liki miljardi laitetaan tehottomaan veronalennukseen. Eli tästä peräänkuulutan hallitukselta viisaita päätöksiä jatkossa peruuttaakseen tämän yhteisöveron alennuksen. [Välihuuto]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elo, olkaa hyvä.

14.11 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Maataloustuottajien ahdinko, se on todellinen. Kustannukset ovat nousseet, ja kannattavuus on monella tilalla romahtanut. Tällä hetkellä yhä useampi viljelijä joutuu miettimään, voiko työtä enää jatkaa.

On selvää, että meidän tulee huolehtia siitä, että kestävä ruuantuotanto on mahdollista Suomessa myös tulevaisuudessa, mutta kuten edustaja Viitanen tässä edellä, niin kannan kuitenkin huolta siitä, että tämä energiaveron tilapäinen lisäpalautus, kerta toisensa jälkeen, ei ole kestävä keino tukea tuottajia, koska se ohjaa fossiilisten polttoaineiden käyttöön. Nythän tämä avustus tosiaan perustuu siihen, että mitä enemmän tila on käyttänyt

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2026 vp

fossiilista polttoöljyä, sitä suuremman tuen se saa. Käytännössä kyse on siis fossiilisen polttoaineen tuesta. Meidän maatalouden suurin rakenteellinen riski on riippuvuus fossiilisista tuontipanoksista, kuten polttoaineista ja lannoitteista, joiden hinta heittelehtii kriisistä toiseen. Nyt hallitus vastaa tästä rakenteellisesta riippuvuudesta johtuvaan ahdinkoon syventämällä sitä.

Ei voi liikaa korostaa sitä, että ilmastokriisi ja luontokadon eteneminen on pitkällä tähtäimellä suuri uhka ruuantuotannolle myös Suomessa, ja siksi ilmasto- ja luontotoimia on jatkettava kaikilla sektoreilla. Tuottajat tarvitsevat tukea, mutta meidän on keskityttävä löytämään keinot, joilla maatalouden kannattavuutta voidaan vahvistaa, samalla, kun vähennetään maatalouden ilmastopäästöjä ja haitallisia vaikutuksia luonnolle. Eli hallituksen tulisi tukea investointeja fossiiliriippuvuudesta irti pääsemiseen, tilojen energiaomavaraisuuteen, kotimaisiin ja kierrätyslannoitteisiin sekä uudistavaan viljelyyn. Velkarahalla maksettava fossiilituen lisäys ei ole kestävä ratkaisu vaan jättää tuottajien ahdingon juurisyyt huomiotta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Löfström, varsågod.

14.13 Mats Löfström r: Tack, ärade herr talman! Förslaget innebär en temporärt förhöjd återbäring av energiskatt inom jordbruket om 10 miljoner euro. Återbäringen betalas till dem som bedriver yrkesmässigt jordbruk och yrkesmässigt vattenbruk under 2026 på basis av förbrukningen av brännolja 2025. Man höjer återbäringen till den maximala nivån som EU tillåter. Det betyder i praktiken att återbäringen innebär cirka 4 cent per liter i höjning.

Återbäringen är viktig för att lindra effekterna av den energi- och kostnadskris som stängningen av Hormuzsundet innebär. Förslaget träffar rätt eftersom det riktar sig till gårdar med matproduktion. Samtidigt är åtgärden i sig inte tillräcklig för att råda bot på sektorns strukturella lönsamhetskris. Därför är det viktigt att också nämna riksdagens godkännande av ändringarna i livsmedelsmarknadslagen som gjordes förra veckan, vilket kommer att förbättra jordbrukares ställning, och att jordbrukare ska få en större andel av värdet av maten som man producerar. Regeringen måste samtidigt vara redo att vidta ytterligare åtgärder.

Vi ska hoppas att förhandlingarna mellan USA och Iran nu kommer att göra att Hormuzsundet öppnas för att lindra effekterna på priset för bränsle, konstgödsel och andra insatsvaror, liksom effekterna på räntor och den allmänna inflationen.

Arvoisa herra puhemies! Kymmenen miljoonan euron lisämääräraha koskee maatalouden energiaveron palautuksen tilapäistä korottamista. Palautus on tärkeä toimenpide Hormuzinsalmen sulkemisen aiheuttaman energia- ja kustannuskriisin vaikutusten lieventämiseksi.

Ehdotus kohdistuu oikein, koska se tukee elintarviketuotantoa harjoittavia maatiloja. Samalla toimenpide ei kuitenkaan yksin riitä ratkaisemaan alan rakenteellista kannattavuuskriisiä. Siksi kehitystä on seurattava tarkasti, ja on oltava valmiita ryhtymään lisätoimiin.

Samalla on syytä toivoa, että Yhdysvaltojen ja Iranin väliset neuvottelut johtavat vihdoin Hormuzinsalmen avaamiseen, mikä helpottaisi polttoaineiden, lannoitteiden ja muiden tuotantopanosten hintapaineita sekä hillitsisi korkojen ja yleisen inflaation nousua.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Tack, kiitos. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

14.15 **Markus Lohi kesk:** Arvoisa puhemies! Tässä on kysymys nyten lisätalousarvion täydentävästä esityksestä. Kymmenellä miljoonalla eurolla lisätään maatalouden energiaveron tilapäistä palautusta, joka sinänsä on järkevä ja varmasti tarpeellinen toimi tässä tilanteessa, kuten täällä on edellä useissa puheenvuoroissa todettu. On myös hyvä, että on nostettu esille se, lisääkö tämä fossiiliriippuvuutta maataloudessa, mutta haluaisin kiinnittää huomiota siihen, että maatalouden koneissa ei käytännössä ole kauheana vaihtoehtoja. Siellä ei ole sähkö edes näköpiirissä tulossa sinne polttoaineeksi tai energianlähteeksi, ja sen takia ei ehkä ole ihan asianmukaista tässä tilanteessa pyrkiä sitä korvaamaan. Kuten täällä on edellä todettu, itse tätä lakia on käsitelty jo valtiovarainvaliokunnassa, ja tämän takia kun pidämme tätä hyvänä, keskusta tukee tätä esitystä siellä.

Nyt tässä on kysymys myös sitten siitä, että lisätään kustannuksia kymmenen miljoonaa euroa tälle vuodelle, ja se toinen puoli tätä asiaa on tämä taloudellinen puoli. Ajattelisin niin, että kun hallitus on tuonut nyt kaksi lisätalousarviota tänne eduskuntaan ja jokainen kerta velkaantuminen on aika merkittävästi lisääntynyt tälle vuodelle... Muistan nimittäin erittäin hyvin muutaman vuoden takaisen edellisen hallituksen ajan, [Timo Heinonen: Ei siitä saa puhua!] kun oli vastaava tilanne ja silloinen oppositio kovin voimakkaasti arvosteli, että jos kerta on tämmöisiä lisätarpeita, niin miksi ei löydetä sitten korvaavia säästöjä jostakin toisesta eli priorisoitaisiin niitä julkisia kustannuksia. [Arto Satonen: Ehkä nyt on säästetty vähän enemmän!] Nostan tämän sen takia esille, että nythän olemme ihan samantaisessa tilanteessa ja hallitus olisi voinut molemmissa lisätalousarvioissa ja myös tässä täydennyksessä lähteä etsimään niitä korvaavia säästöjä, koska velkaantuminen nyt on kiihtynyt eikä sitä ei ole hillitty, vaan sitä on kiihdytetty — niin kuin olen täällä joskus käyttänyt puheenvuoron, että kun piti olla velkajarru, niin nyt on tullut kaasua hallituksen toimesta, eli polkimet ovat menneet sekaisin — ja olisi järkevää, että katsottaisiin nyt sitten sieltä niitä kohtia, missä voitaisiin vastaavia säästöjä tehdä.

Kun käytän tämmöisen puheenvuoron, niin varmasti sieltä tulee seuraava puheenvuoro, että no niin, milloin keskusta esittää sitten niitä. Lupaan teille, että me esitämme, jos hallitus lupaa, että se noudattaa meidän esityksiä ja toteuttaa ne. [Välihuutoja oikealta] Muutenhan tämä on vain leukojen loksuttelua täällä, ja se ei kauheana johda mihinkään, että me täällä vain puhutaan. [Timo Heinonen: Jos keskustalta tulee muuta kuin tyhjä paperi, niin totta kai! Tyhjää paperia on vaikea noudattaa!] — Kyllä. Tyhjäkin on parempi kuin miinusmerkkinen, mitä tämä hallituksen esitys on. Tässä mennään aika pahasti miinukselle. 13,4 miljardia on miinus tälle vuodelle. Se on muuten paljon enemmän kuin nolla. [Oikealta: Keskustan linja on, että ei tehdä mitään!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Koulumies, olkaa hyvä.

14.19 **Terhi Koulumies kok:** Arvoisa puhemies! Ruuantuotanto on keskeinen [Hälinää — Puhemies koputtaa] osa omavaraisuutta, ja haluan kiittää hallitusta siitä, että tämä on täällä nyt taas vahvasti huomioitu. Itseäni huolestutti viime aikoina erityisesti lannoitteiden saatavuus, joka on siis vaarantunut Hormuzinsalmen sulkeutumisen myötä, ja tein siitä kirjallisen kysymyksen hallitukselle. Voin nyt ilokseni todeta, kun siitä just tuli vastaus, että siinä liipataan myös tätä puhdasta energiantuotantoa maatalouteen liittyen, mihin täällä äsken keskustelussa viitattiin. Elikkä täällä vastauksessa todetaan, että hallituksen vah-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2026 vp

vana tavoitteena on nousta vetytalouden keskeiseksi toimijaksi myös maatalouteen liittyen ja varmistaa, että esimerkiksi puhtaalla vedyntuotannolla valmistettuja ammoniakkeja, vihreää ammoniakkaa, voitaisiin hyödyntää maataloudessa lannoitetuotannossa. Eli hallitus on monella eri rintamalla edistämässä puhtaampaa ja tehokasta maataloutta ympäristöystävällisesti. — Kiitos. [Aki Lindén: Erityisesti Helsingille on tärkeää tää maatalous!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

14.20 **Heikki Autto kok:** Arvoisa puhemies! Olin kuulevinani tosiaan välihuutoja sieltä vasemmalta, oppositiosta, että tämä ei olisi tärkeä pääkaupunkiseudulle, [Aki Lindén: Ei kun minä sanoin, että se on tärkeää!] mutta ainakin näin Lapin edustajana näen, että joka-päiväinen leipämme on valtavan tärkeä nimenomaan varsinkin kaupungeissa, joissa ei ehkä ole senkaltaista omavaraisempaa kotitarvemahdollisuutta siihen ruuan hankintaan ja tuotantoon kuin tuolla harvemmin asutuilla alueilla, elikkä kyllä maatalousasia on nimenomaan kaupunkien kysymys. Siksi onkin hienoa, että pääministeri Orpon hallitus myös tässä asiassa tulee suomalaista ruuantuotantoa vastaan sillä, että tosiaan tämä Lähi-idän sodan aiheuttama ja Hormuzinsalmen sulun aiheuttama energianhintojen nousu pystytään sitten osaltaan — tai no, ei tietenkään kokonaan kompensoimaan mutta osaltaan — kompensoimaan tiloille niin, että tämä energiaveron palautus osuu sinne, missä se varmaan kaikkein vaikuttavimmin auttaa siihen, että sekä kotimainen ruuantuotanto selviää tämän vaikean ajan yli mutta että samalla pystytään vaikuttamaan siihen, että kun kotimaista tuotantoa ja siellä kustannuspaineita pystytään tukemaan, niin myöskin kuluttajahintojen nousupaine on kohtuullisempaa.

Ehkä vielä valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja Lohen sinänsä varmasti aivan ansiokkaaseen mutta hieman poleemiseen puheenvuoroon toteaisin sen, että on todella tärkeää huomata talouden suhdanteen ja talouden rakenteiden eroja. Pääministeri Orpon hallituksen keskeiset toimenpiteet perustuvat nimenomaan siihen, että talouden rakenteita Suomessa saadaan kuntoon ja että Suomessa päästään tulevaisuudessa sellaiselle työllisyysasteen tasolle, jolla pystymme sitten kestävästi rahoittamaan myös nämä hyvinvointiyhteiskunnan menot sekä muut tarpeelliset menot, joita voi eri tilanteissa tulla tässä levottomassa maailmanajassa. Erityisesti tietysti vaikkapa puolustusmenojen kasvuun meidän pitää pystyä kansakuntana panostamaan. Todella toivon tietysti, että tuo Lähi-idän tilanne rauhoittuisi, mutta sopisi toivoa kyllä myöskin Venäjän hallinnolta rauhantahtoa tulevaisuudessa, että paitsi tämä hyökkäys Ukrainaan, joka on Euroopan unionin arvion mukaan kaikkein voimakkaimmin vaikuttanut nimenomaan Suomen talouteen, loppuisi, mutta että myöskin kaikki muu aggressiivinen käytös länttä ja meitäkin kohtaan loppuisi, koska nämä ovat asioita, jotka aiheuttavat talouteen aivan turhaa epävarmuutta mutta myöskin lisäävät kustannuksia eri sektoreilla. [Markus Lohi pyytää vastauspuheenvuoroa]

Puhemies Jussi Halla-aho: Vastauspuheenvuoro, edustaja Lohi, olkaa hyvä, yksi minuutti.

14.23 **Markus Lohi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen edustaja Autton kanssa täysin samaa mieltä siitä, että erityisesti meitä kaikkia mutta myös kaupunkeja pitäisi kiinnostaa suomalainen ruuantuotanto ja sen omavaraisuus. Kuten viittasitte maailman kriiseihin, niin ne nimenomaan tuovat erityisen tärkeän merkityksen kotimaisen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2026 vp

ruoantuotannon ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Kotimaisen ruoan pitäisi olla kaikkien ykkösprioriteettina tänä päivänä. Nimittäin joka maakunnassa työkseenhän voivat tehdä ihmiset mitä vain, mutta syöminen on pääelinkeino kaikilla. Se pitää muistaa, kun katsotaan kotimaisen maatalouden kannattavuutta. Meillä ei ole maataloutta, jos se ei ole kannattavaa.

Mitä tulee sitten tähän talouteen, johon viittasitte äsken puheenvuorossanne, hallitushan on tehnyt ihan hyviäkin rakenteellisia uudistuksia, mutta pitäisi hoitaa taloutta myös tänä päivänä eikä tehdä vain semmoisia toimenpiteitä, jotka vaikuttavat 2030-luvulla. Nythän nämä työllisyysvaikutuksetkin on arvioitu niin, että 18 000 on tällä vuosikymmenellä ja loput 85 000 menevät tulevalle vuosikymmenelle. Eli molempia pitää hoitaa. Kummassakin on hieman epäonnistuttu.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Satonen, vastauspuheenvuoro, olkaa hyvä.

14.24 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tästä itse asiasta on helppo olla samaa mieltä. Tämä on hyvä täsmätoimi maatalouden hyväksi, sitä tarvitaan, ja kotimainen ruokatuotanto pitää kaikissa oloissa turvata.

Mutta on kyllä pakko todeta edustaja Lohen puheenvuoron johdosta, kuka täällä puhuu. En tarkoita teitä henkilökohtaisesti, mutta keskusta oli edellisessä hallituksessa valtiovarainministeripuolue, [Perussuomalaisen ryhmästä: Oho!] ja sen hallituksen tekemä säästölista oli kyllä melkein kuin tyhjä paperi. Silloin romutettiin kehykset, ja sitten kun oli korona-aika ohitse, niin toisin kuin muissa Pohjoismaissa, ei edes palattu niihin kehyksiin. Eli siinä ei ollut kyllä taloudenhoidossa päätä eikä häntää.

Kun sitten Orpon hallitus aloitti, niin meillä ensimmäisenä oli pöydällä valtiovarainministeriön suosituksen pohjalta, että neljä miljardia pitää tehdä suoria säästötoimia sen jäljiltä, kun edellinen hallitus oli jättänyt kaikki tekemättä. Voin kyllä sanoa, että sieltä ei kannata hirveästi opastaa siinä, miten taloutta pitää hoitaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kalmari, vastauspuheenvuoro, olkaa hyvä.

14.25 Anne Kalmari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Viime kaudella otettiin vähemmän velkaa, ja te ette todellakaan ole sitä neljää miljardia säästäneet: 2,5 miljardia on kokonaissopeutustoimet.

Mitä tulee tähän maatalouteen, viime kaudella annettiin lähes 400 miljoonan euron kriisipaketti, ja siitä huolimatta sieltä perussuomalaisista tuli Tynkkysen listaa. [Petri Huru: Romutitte turvekoneet!] Vaikka me kiinteistöveroä poikkeuksellisesti alennettiin, niin sanottiin, että perussuomalaiset kyllä muuttaisivat pysyvästi tämän lainsäädännön. Te olette kolme ja puoli vuotta olleet vallassa — ei näy. Ja miksi esimerkiksi korottuneita sähkön kustannuksia ei kompensoitu? Eli tämä on oikeasuuntainen mutta täysin riittämätön. [Jari Koskelan välihuuto]

Ylipäättäänhan on surullista, että tällaisiin kriisipaketteihin täytyy mennä. Siksi olen iloinen siitä, että elintarvikemarkkinalainsäädäntö viimein muuttui — kiitos siitä. Mutta ajatelkaa, jos te olisitte saaneet sen riitelyn tehtyä vaikka puoli vuotta tai vuosi ennemmin, niin se olisi voimassa nyt ja olisi voinut käydä niin, [Puhemies koputtaa] että kauppa olisi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2026 vp

tullut vastaan ja nostanut hintoja. Varhaisperunan tuotanto [Puhemies koputtaa] uhkaa loppua, kun kauppa vedättää suomalaista viljelijää.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, nyt minuutti on käytetty. — Edustaja Mäenpää, ja sitten palaamme puhujalistalle.

14.27 **Juha Mäenpää ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä kun nyt nostetaan esiin sitä, mihin sitä rahaa on käytetty ja kuka on ottanut paljon velkaa, niin haluaisin muistuttaa keskustan jäseniä, että te olitte viime kaudella, kun otettiin elvytyspaketti. [Petri Huru: Juuri näin!] Te tuitte sitä edustaja Hoskosta ja sitä yhtä miestä huomioimatta yhdessä tuumin, ja se raha pantiin sitten joihinkin Italian pesuhuoneremontteihin [Petri Huru: Juuri näin!] ja ikkunaremontteihin.

Tällä kaudella on otettu valitettavan paljon velkaa, useita miljardeja, [Anne Kalmari: Enemmän kuin viime kaudella!] mutta hyvin pitkälti sitä rahaa on käytetty puolustukseen ja Ukrainan tukemiseen. [Anne Kalmari: Ei ole! — Markus Lohi: Veronalennus!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

14.28 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa puhemies! Ymmärrän, että keskustalla on edelleen tuskaa viime vaalikauden rahaa on -politiikasta, mutta tänään me puhumme kotimaisesta ruuantuotannosta. Oli muuten mielenkiintoista kuulla, kuinka MTK:n riveistä todettiin, että tämä pääministeri Petteri Orpon hallitus on historian maatalousmyönteisin hallitus. [Välihuutoja] Se on kova viesti sieltä maanviljelijöiden keskusjärjestön riveistä ja tunnustus tälle. [Anne Kalmarin välihuuto] — Ja ymmärrän, että edustaja Kalmari ei malta kuunnella ja olla hiljaa silloin, kun muut puhuvat, sillä omatunto kolkuttaa pahalla tavalla. — Jos homma olisi hoidettu — siellä oli maatalousministeri Kurvista ja kumppaneita, kaikki jäi tekemättä — [Anne Kalmari: Ei jäänyt] niin silloin tilanne olisi tietysti toisen näköinen.

Venäjän hyökkäyssotaa on nyt käyty viidettä vuotta täysimittaisena valloitusotana. Toistakymmentä vuotta Venäjä on hyökännyt, ja tämä on näkynyt merkittäväällä tavalla energiakustannuksissa. Nyt sitten tuoreimpana Lähi-idän tapahtumat, Hormuzinsalmi, josta täällä on puhuttu. Edustaja Hemmilä esimerkiksi tuossa alussa nosti esille juuri sen, miksi tässä pääministeri Petteri Orpon hallitus nyt toimii.

Kotimainen ruuantuotanto on totta kai ruuan puhtauskysymys, se on ruuan laatuksymys, se on työllisyyskysymys, mutta se on myös huoltovarmuuskysymys, ja olen tyytyväinen, että tällä hetkellä tässä salissa käytännössä lähes kaikki tämän tunnustavat ja tunnistavat, että näin se on, ja sen eteen pitää tehdä toimia. Välillä tuntuu siltä, että osalle sähkö tulee edelleen pistorasiasta ja maito purkista, mutta kyllä ne tulevat sieltä maaseudulta suurin osa, ja näin ollen meidän pitää huolehtia siitä omasta ruuantuotannosta.

Olen tyytyväinen siihen, että pääministeri Petteri Orpon hallitus ja maatalousministeri Sari Essayah toivat tämän lisätalousarvion täydennyksen kiireellisenä eduskuntaan. Tänään verojaosto on puheenjohtaja Janne Heikkisen johdolla tämän jo aamukokouksessaan käsitellyt ja valtiovarainvaliokunta edustaja Lohen johdolla sitten päivän ylimääräisessä kokouksessaan. Näin halusimme varmistaa sen, että tämä maksatus saadaan liikkeelle nyt eikä vasta vuoden päästä, eli nyt kun vielä verotukset ovat auki, niin tämä saadaan eduskunnassa hoidettua maaliin. [Juha Mäenpää: Onko demarit samaa mieltä?]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2026 vp

Energiaveron lisäpalautus on neljä senttiä litralta kevytpolttoöljyssä, ja en oikein ymmärtänyt — kun olen ymmärtänyt, että edustaja Kalmari maatalouden tuntee — kun edustaja Kalmari sanoi, että tämä on oikean suuntainen. [Anne Kalmarin välihuuto] Tämä on, edustaja Kalmari, maksimi, minkä EU mahdollistaa. Tämä on maksimi, minkä EU mahdollistaa, ja me otamme nyt tämän hallituksen toimesta tämän maksimin käyttöön. Eli tuki on EU:n sallimassa maksimissa. Tähän käytämme tuon 20 miljoonaa: 10 miljoonaa tänä vuonna ja 10 miljoonaa ensi vuonna.

Mutta on totta, että meillä on kotimaisessa ruuantuotannossa pitkään jatkunut kannattavuusongelma, ja itse ainakin näen sen niin, että ei sitä ratkaista pelkästään tukipaketeilla tai tämäntyyppisilläkään tuilla vaan se ratkaistaan ennen muuta markkinoilla, ja siksi olen tyytyväinen, että tämä nykyhallitus esimerkiksi elintarvikelain uudistuksen vei maaliin. Se jäi ministeri Kurviselta hoitamatta. Sitten Finnveran takausvastuut laajennettiin myös maatalouteen. Ei sitäkään keskusta hoitanut silloin, kun oli maataloudesta vastaavana ministerinä, ja taitaa olla, että meidän historiastakin valtaosan ovat keskustaministerit tätä sektoria hoitaneet. Ja kun täällä edelleen keskustasta vastustettiin yhteisöveron alentamista, niin kyllä sekin avittaa meidän kotimaista maataloutta ja maa- ja metsätaloustoimijoita. Eli en oikein ymmärrä tätä kritiikkiä, jota sieltä kuuluu.

Arvoisa puhemies! Pidän erittäin tervetulleena, että tässä hallitus toimii ripeästi ja myös eduskunta on osoittanut sen, että kun on aika toimia, tarve toimia, niin talosta löytyy yhteistä tahtoa asiat viedä reippaasti maaliin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa muiden asiakohtien jälkeen.

Asian käsittely keskeytettiin kello 14.33.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 15.25.

Puhemies Jussi Halla-aho: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 4 käsittelyä. — Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

15.25 Merja Rasinkangas ps: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on hyvin tärkeä lisätalousarvion täydentäminen. Esityksen myötä päätetään kymmenen miljoonan euron lisämääräraha maatalouden energiaveron tilapäiseen lisäpalautukseen.

Suomessa ruoka ei synny kauppojen hyllylle itsestään. Sen taustalla ovat maatilat ja viljelijät, jotka tekevät työtä vuoden jokaisena päivänä. Viime vuosina alkutuottajat ovat joutuneet kantamaan merkittävää kustannusrasitetta muun muassa energian hinnannousun vuoksi. Siksi on oikein, että valtio helpottaa tilannetta palauttamalla osan näistä kustannuksista niille toimijoille, jotka huolehtivat suomalaisen ruuan tuotannosta. Tällä esityksellä energiaveron lisäpalautus maksetaan vuoden 2026 aikana ammattimaisille maataloudenharjoittajille ja vesiviljelijöille vuoden 2025 toteutuneen polttoöljyn kulutuksen perusteella.

Kyse on käytännöllisestä ja kohdennetusta tavasta auttaa niitä toimijoita, joille energia-kustannukset ovat merkittävä osa tuotannon kustannusrakennetta. Maataloudessa on kyse

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2026 vp

Suomen huoltovarmuudesta ja ruokaturvasta. Viime vuosien kriisit ovat osoittaneet, ettei ruuan saatavuutta voida pitää itsestäänselvyytenä. Poikkeusoloissa jokainen maa joutuu ensisijaisesti huolehtimaan omasta väestöstään. Siksi on välttämätöntä, että Suomessa on kannattavaa maataloutta ja vahva alkutuotanto myös tulevaisuudessa. Jos tuotanto ajetaan alas tai kannattavuus heikkenee liikaa, menetettyä tuotantokapasiteettia ei rakenneta takaisin hetkessä. Huoltovarmuus syntyy siitä, että Suomessa on viljelijöitä, jotka kylvävät peltoja, korjaavat sadon ja pitävät kotimaisen elintarviketuotannon käynnissä. Se syntyy siitä, että kotimainen ruoka tuotetaan täällä Suomessa, suomalaisilla tiloilla. Siksi alkutuotannon toimintaedellytyksistä huolehtiminen on myös turvallisuuspolitiikkaa.

Arvoisa puhemies! Hallitusohjelmassa linjattiin, että tämä hallitus ei omilla toimillaan nosta alkutuottajien kustannuksia. Tästä linjasta on pidetty kiinni. Nyt käsittelyssä oleva esitys on konkreettinen osoitus siitä, että hallitus tunnistaa alkutuotannon merkityksen ja on valmis tukemaan sen kilpailukykyä vaikeassa toimintaympäristössä. Samalla hallitus on vihdoinkin saanut läpi elintarvikemarkkinalain uudistuksen, jonka tavoitteena on vahvistaa alkutuottajan asemaa elintarvikeketjussa. On tärkeää, että ruuantuotannosta saatava tulo jakautuu nykyistä oikeudenmukaisemmin koko ketjussa ja että suomalaisen maatalousyrittäjän työstä maksetaan asianmukainen korvaus.

Tämän lisämäärärahan hyväksyminen tukee suomalaista ruuantuotantoa, vahvistaa huoltovarmuutta ja auttaa pitämään kotimaisen ruuantuotannon Suomessa. Näistä syistä kannatan lämpimästi esitystä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kalmari, olkaa hyvä.

15.29 Anne Kalmari kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämä esitys energiaveron palauttamiseksi kevyen polttoöljyn osalta on ihan hyvä esitys, mutta vähän huvittaakin se, miten suuri hehkus tästä 10 miljoonan euron palautuksesta on, kun ottaa huomioon sen, että silloin edellisellä kaudella viljelijöille kohdistunut kustannuskriisi oli pienempi kuin nyt, ja silloin teimme 400 miljoonan euron kriisipaketin. Tämäkin on toki jo toinen kevyen polttoaineen veron palautus, ja tämä nykyinen on neljä senttiä litra, eli 5 000 litralla se tarkoittaa 200 euroa ja 10 000 litralla 400 euroa.

Mutta kerrataanpa, mitä edellisellä hallituskaudella tehtiin.

Oli 300 miljoonan euron kriisipaketti ruuantuotannolle. Se sisälsi maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöveron määräaikaisen alennuksen, energiaveron palautuksia, jotka olivat huomattavasti suurempia, ja kohdistuivat myös sähköön. Itse asiassa sähkö olisi nykyin erittäin tärkeä elementti, koska koskaan Suomen historiassa ei ole ollut niin kallista pörssisähköä kuin mitä oli tammi—helmikuussa. Siihen edellisen kauden pakettiin sisältyi varainsiirtoveron poisto maatalon yhtiöittämissä yhteydessä ja viiden prosentin yrittäjävähennys. Eli kun täällä hehkutettiin yhteisöveron alennusta, niin silloin tuli viiden prosentin yrittäjävähennys verotukseen. Sähkökustannusten tuki: EU:n kriisirahoitusta hyödynnettiin erilaisiin kriisivälineisiin, maataloustukien maksatusta aikaistettiin ja Makeraa pääomitettiin. Ymmärrän valtion taloudellisen tilanteen nyt ja ymmärrän senkin, että tämän mittaluokan kädenojennukseen ei ehkä ole mahdollisuutta, mutta ehkä sellainen ylenpalttinen hehuttaminen tältä paketilta kannattaisi jättää pois, mutta on erittäin hyvä, että tämä toimi tehtiin.

Edustaja Viitanen istunnossa totesi, että tämä kohdistuu täysin väärin. Itse asiassa otetaanpa esimerkiksi luomuviljelijät, mitä Pia Viitanen on monesti täällä istunnossa hehku-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2026 vp

tanut. Heiltä menee huomattavasti enemmän polttoainetta peltotöihin kuin tavanomaiselta viljelijältä, [Pertti Hemmilä: Se pitää paikkansa!] koska käyntikertoja siellä samalla hehtaarilla on paljon useammin. Meillä ei ole todellakaan korvaavia menetelmiä pellolle, traktoreita, jotka toimisivat sähköllä tai vedyllä. Nämä ovat pitkällä tulevaisuudessa.

Mutta sen sijaan vähän annan pyyhkeitä tälle hallitukselle siitä, että biokaasun käyttö maataloilla vaikeutui sen takia, että sen todentaminen tuli erittäin haasteelliseksi. Tiedän, että varmasti isot energiayhtiöt ovat olleet lobbaamassa, mutta olisi ollut hyvä, että hallitus olisi pystynyt silti pysymään selkä suorana ja tekemään sellaista politiikkaa, joka mahdollistaisi biokaasun käyttöä paremmin. Esimerkiksi Ruotsissa on huomattavasti kevyempi byrokratia biokaasussa, ja meidän ei olisi ollut pakko lähteä tämäntyyppiseen toimeen. Itse asiassa kollegan kanssa laskettiin, että neljä biokaasulle epäedullista päätöstä on tehty tällä hallituskaudella.

Toivoisinkin, että seuraava hallitus pystyisi näitä korjaamaan, vetämään kaikki suomalaiset pois sieltä erilaisesta byrokratiaviidakosta ja sen lisäksi biokaasun osalta mahdollistamaan biokaasutraktoreitten liikennekäytön. Onhan se aika surullista, että Valtra kyllä tekee biokaasutraktoreita, mutta niitä ei myydä Suomeen. [Eveliina Heinäluoma pyytää vastauspuheenvuoroa]

Puhemies Jussi Halla-aho: Vastauspuheenvuoro, edustaja Heinäluoma, olkaa hyvä.

15.34 Eveliina Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos puheenvuorosta. — Haluan sen verran edustaja Kalmarille kommentoida, kun hän siteerasi täällä edustaja Pia Viitaseen puheenvuoroa, että se, mitä Viitanen sanoi ja tarkoitti, oli se, että tämä paketti on tietysti viljelijöille tässä kustannustilanteessa tärkeä, mutta totta kai se on selvää, että tässä on kyse myöskin fossiilisista polttoaineista, ja tätä rahaa käytetään nyt näiden fossiilisten polttoaineiden käytön jatkamiseen ja tukemiseen. Samaan aikaan hallitus jättää tekemättä tähän vihreään siirtymään liittyvät panostukset. Jos hallitus olisi aikaisemmin tällä kaudella ohjannut tukea kohti tätä vihreää siirtymää, niin se muodostaisi paremman tilanteen myöskin tälle tarvittavalle tuelle. Nyt valitettavasti tämä hallitus on jättänyt nämä tärkeät ilmastotoimet tekemättä, ja siltä osin edustaja Viitanen esitti tässä hallitukselle kritiikkiä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Vastauspuheenvuoro, edustaja Kalmari, sitten menemme listalle.

15.35 Anne Kalmari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tämän selityksen kyllä nyt hyväksyn, niin kuin totesin, että biokaasun osalta tämä hallitus on nyt mennyt taaksepäin. Itse asiassa olin silloin edellistä hallitusohjelmaa kirjoitettaessa vastaa-massa nimenomaan näistä biokaasuosioista ja silloin sanoin, että jos ei näillä päätöksillä biokaasun tuotanto lähde Suomessa käyntiin, niin ei sitten koskaan. Mutta on vähän harmillista, että osa näistä hankkeista vähän senkin takia nyt sitten on hyytynyt, kun sinne on lisää byrokratiaa tullut.

Mutta summa summarum: hyvä, että myös SDP potentiaalisesti kannattaa sitä, että suomalaista viljelijää tuetaan, ja toivon, että myös heidän vaihtoehtoisessa budjetissaan tämä on huomioitu.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mäenpää poissa. — Edustaja Päivi Räsänen, olkaa hyvä.

15.36 Päivi Räsänen kd: Arvoisa herra puhemies! Täällä moni puhuja on iloinnut siitä, että tässä esityksessä maatalouden energiaveron tilapäiseen lisäpalautukseen ehdotetaan nyt kymmentä miljoonaa euroa, mikä on tärkeä toimenpide ajatellen kotimaista ruuantuotantoa ja myös ihan huoltovarmuutta. Tämä palautus maksetaan ammattimaisille maatalouden harjoittajille ja myös vesiviljelijöille viime vuoden polttoöljyn kulutusmäärän perusteella tämän vuoden aikana. Tällä toimella helpotetaan maatilojen kustannuspaineita, vahvistetaan kannattavuutta ja turvataan kotimaisen ruuantuotannon tulevaisuutta. Viljelijät voivat odottaa nyt näitä tukimaksuja maksettaviksi automaattisesti Verohallinnon toimesta mahdollisimman pian lain tultua voimaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi poissa. — Edustaja Hemmilä, olkaa hyvä.

15.37 Pertti Hemmilä kok: Arvoisa puhemies! Pyysin tämän puheenvuoron, kun kuuntelin tuossa keskustan edustajien aika räväköitä arvostelupuheenvuoroja koskien tätä energiaveron palautusta. Se on kuitenkin kymmenen miljoonaa euroa valtion budjetissa kaiken kaikkiaan, vaikkakin litrakohtainen merkitys on aika pieni, eli se neljä senttiä litra.

Olisin muistuttanut keskustalaisia, joita ei nyt näy kyllä salissa — no, siellä takapenkissä istuu sentään edustaja Kontu — siitä, että viime kaudella keskustan toimiessa maatalouspolitiikan johtavana puolueena tässä maassa tehtiin aika isoja virheitä muun muassa huoltovarmuuden kannalta. Yksi pahimpia virheitä oli se, että vielä vuoden 2022 alussa nimenomaan keskustan toimiessa hallituksessa ja keskustalaisen maa- ja metsätalousministerin päätöksillä maksettiin turvetuotantokoneiden romuttamisesta 30 miljoonaa euroa [Juho Eerola: Oho!] — 30 miljoonaa euroa maksettiin turvetuotantokoneiden romuttamisesta. [Kaisa Garedeu: Käsittämätöntä!]

Elettiin sitä aikaa, kun jo oli näköpiirissä, että jotain saattaa tapahtua tuolla Ukrainassa. Siellähän alkoi tapahtua sitten 24. päivä helmikuuta, niin kuin hyvin muistamme. Muistan, kun kotisohvalta lähetin silloiselle maa- ja metsätalousministeri Jari Lepälle viestin, että älkää nyt ihmeessä maksako turvetuotantokoneiden romuttamisesta tuollaisia summia, mutta niin ne vaan on romutettu, ja nyt on aika lailla turha itkeä sitten enää niitten varmuusvarastojen perään. Nythän kuitenkin tämä hallitus tietysti, niin kuin tiedetään, on panostanut nimenomaan energian varmuusvarastointiin, ja sehän koskee sitten tietysti turpeen tuotantoa.

Vielä haluan tässä mainita, kun edustaja Kalmari — valitettavasti hänkin jo poistui salista — käytti puheenvuoron, missä hän totesi, että luomutuotannossa tätä energiaa eli polttoöljyä käytetään huomattavasti enemmän kuin tavanomaisessa. Se pitää paikkansa. Jos luomutuotantoa verrataan esimerkiksi suorakylvötekniikalla tuotantoon, niin polttoöljymäärä, mitä kuluu, on varmasti ehkä peltoviljelyssä jopa lähes kolminkertainen, mutta glyfosaatteja elikkä myrkkyjä ei sitten kulu lainkaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2026 vp

15.40 **Heikki Autto kok:** Arvoisa puhemies! Onpa mukava kuulla eduskunnassa näitä edustaja Hemmilän asiantuntevia puheenvuoroja. Hän todella tuntee Suomen maaseutuelinkeinot, niin viljelyksen kuin vaikkapa metsätalouden, ja on todella tärkeää, että tätä asiantuntemusta nyt myös näillä valtiopäivillä jälleen saamme täällä hyödyntää.

Itsekin haluan todeta nimenomaan tästä samasta temasta, eli kun tässä tätä energiaveron palautusta käsitellään, niin miten Suomessa voisimme olla vähemmän riippuvaisia suhteessa näihin maailmanmarkkinahintojen heilahteluihin, joihin väistämättä aina törmäämme, kun sodat riehuvat alueilla, jotka ovat energiantuotannon kannalta keskeisiä. Näin ollen oikeastaan ainoastaan tällaisen kotimaisen omavaraisuuden lisääminen on se keino, jolla ihan viime kädessä varmistamme, että meillä on paitsi niitä kotimaisia energialähteitä myös toivottavasti tulevaisuudessa kotimaisia polttoaineita.

On selvää, että se, minkä edustaja Hemmiläkin nosti esille viime vaalikauden suurena virheenä, oli se, että kotimainen turvetuotanto käytännössä ajettiin alas. Kun nyt juuri käsittelemme tätä toisen lisätalousarvion täydentämistä, niin onneksi nyt tässä itse lisätalousarviossa on tuotu hienosti esille se, että huoltovarmuuden kannalta turvetuotantoa Suomessa tarvitaan, ja sitä tämän lisätalousarvion toimenpiteillä myöskin edistetään. Mutta kyllä eduskunnan tulisi paneutua siihen, millä tavoin ihan isossa kuvassa energiapolitiikkaa voitaisiin muuttaa siihen suuntaan, että meille aukeaisi myös tulevaisuudessa mahdollisuus kotimaisten biopolttoaineiden käyttöön, jolloin siis saataisiin myös nestemäisiä polttoaineita, joita esimerkiksi näissä maatalouskoneissa käytetään ja joita nyt on tässä keskustelussa käsitelty, jotta meillä olisi kotimaista tuotantoa. Uskon, että aivan keskeinen osa tätä kokonaisuutta on se, että kotimaista turvetta hyödynnetään. Turve voi olla hyvä raaka-aine joko suoraan tällaisten nestemäisten polttoaineiden valmistukseen tai niin, että kun turvetta pystyttäisiin käyttämään yhdyskuntien lämmityksessä, sähkön ja lämmön yhteistuotannossa, niin sitten taas sieltä energiapuuta vapautuisi niin, että siitä puujakeesta voitaisiin tehdä näitä kotimaisia biopolttoaineita. Kuinka hyvänsä, niin tämä on erittäin tärkeä ulottuvuus siinä, että kaikissa tilanteissa meillä on sitten Suomessa myös nestemäisiä polttoaineita saatavilla niihin toimintoihin, joilla sitten viime kädessä varmistetaan se, että esimerkiksi viljely onnistuu ja sitä kautta sitten kansakunnalla on ruokaa myöskin seuraavana talvena.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kontu, olkaa hyvä.

15.43 **Mauri Kontu kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tänään on ollut ilo kuunnella, kuinka tässä salissa arvostetaan suomalaista peruselinkeinoa, maataloutta, ja sen ympärillä tapahtuvaa huoltovarmuutta ynnä muita asioita, jotka koko Suomen kannalta ovat tärkeitä.

Ihan muutama asia tästä kymmenen miljoonan energiaveron palautuksesta: Se on kasvinviljelijälle ehkä 1—2 prosenttia polttoainekulusta ja koko kulurakenteesta alta prosentin. On hyvä asia, että tämmöinen tuki saadaan hallitukselta, kiitos siitä, mutta se ei ratkaise sitä koko ongelmaa. Se suurin ongelma on siinä, että kasvinviljelijöille maksettava tuottajahinta on liian alhainen verrattuna esimerkiksi Euroopan muihin maihin. Se on se suurin ongelma, kuinka siihen puututaan. Toivottavasti tämä uusi elintarvikemarkkinalaki, jossa hiukan siihen suuntaan viitataan, avaa tätä keskustelua ja saadaan konkretiaa siihen lisää.

Sitten semmoinen kysymys: edellinen maatalousministeri mainittiin ja häntä arvosteltiin, mutta nyt kasvinviljelijät pitivät kaksi kriisikokousta Somerolla ja siellä ei nykyistä maatalousministeriä valitettavasti näkynyt. Että tämmöinen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kaunisto, olkaa hyvä.

15.45 **Ville Kaunisto kok:** Arvoisa herra puhemies! Tässä salissa on ollut mielestäni arvokasta ja hyvää keskustelua, kun on puhuttu suomalaisen maatalouden tulevaisuudesta ja nyt todellakin maatalouden energiaveron tilapäisen lisäpalautuksen tuomisesta johtuen ennen kaikkea Lähi-idän kriisin vaikutuksista kustannusten nousuun. Täytyy sanoa, että tämän salin keskustelu on osoitus siitä, että suomalaisen maatalouden puolustaminen ja siitä puhuminen ovat kyllä monella tavalla paremman huomisen rakentamista.

Sanon tämän nyt tässä yhteydessä, että kun tulen Kouvolasta, joka on siis Suomen maatalouden suuri kaupunki, on se sitten maatilojen, viljelyalan tai tuotannon arvoon sidottua, niin onhan tämä hienoa, että me ymmärretään näitä asioita ja näitä nostetaan esiin. Toki Kouvolasta on joskus jotain muutakin, vähän ei niin hyvää nostettu esiin, niin että on pakko siinä mielessä vastata yleiseen väärinkäsitykseen.

Ehkä haluaisin myös laventaa tätä aihetta vähän siihen suuntaan kuin edustaja Auttokin: Kun puhutaan siis maailman kriiseistä, jotka vaikuttavat Suomeen, niin kyllähän me nähdään se, että itsestään huolen pitäminen maailman myrskyissä on aivan keskeistä, on sitten kyse kilpailukyvyistä tai turvallisuudesta. Nyt oli kysymyksessä Hormuzinsalmen sulkku, joka ehkä on ohi, ehkä ei ole ohi, ja sen vaikutus energian hintoihin, mutta nähdään myös lannoitteiden hintojen nousua ja lannoitteiden saatavuusongelmia esimerkiksi eteläisessä Amerikassa, millä on sitten taas vaikutuksia globaalisti niin suuresti, että Suomen on vaikea siinä tasapainoilla.

Toisaalta voimme katsoa vaikka Aasiaa. Siellä on toinen salmi, Taiwaninsalmi. Mitä Taiwaninsalmen sulkku saattaisi tarkoittaa Suomen pärjäämiselle tässä suuressa maailmassa? Kyllä se näin menee, että suomalaisten, on kyseessä sitten maatalouden, kilpailukyvyyn tai teollisuuden puolesta puhuminen, asia pitää tässä salissa kyllä pitää koko ajan isosti esillä. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.